

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 239/2022
05.04.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Биљане Синановић и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Милана Угарковића, због кривичног дела неовлашћено стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљеног Милана Угарковића - адвоката Војислава Бабића и адвоката Александра Зарића, поднетим против правоснажних пресуда Вишег суда у Београду К. бр. 152/21 од 08.06.2021. године и Апелационог суда у Београду Кж1 919/21 од 30.11.2021. године, у седници већа одржаној дана 05.04.2022. године, једногласно донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног Милана Угарковића - адвоката Војислава Бабића и адвоката Александра Зарића, поднети против правоснажних пресуда Вишег суда у Београду К. бр. 152/21 од 08.06.2021. године и Апелационог суда у Београду Кж1 919/21 од 30.11.2021. године у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног **ОДБАЦУЈУ**, као недозвољени.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду К. бр. 152/21 од 08.06.2021. године окривљени Милан Угарковић оглашен је кривим због извршења кривичног дела неовлашћено стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 3 године, у коју му је урачунато време проведено на задржавању, у притвору и мери забране напуштања стана од 28.08.2019. године до 21.07.2020. године. Према окривљеном је изречена мера безбедности одузимања предмета и одлучено је о трошковима кривичног поступка, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 919/21 од 30.11.2021. године одбијене су као неосноване жалбе Вишег јавног тужиоца у Београду и бранилаца окривљеног Милана Угарковића - адвоката Војислава Бабића и адвоката Александра Зарића и пресуда Вишег суда у Београду К. бр. 152/21 од 08.06.2021. године, потврђена.

Против наведених правоснажних пресуда захтеве за заштиту законитости у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, поднели су браниоци окривљеног Милана Угарковића и то:

-адвокат Војислав Бабић, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, утврди да су подносиоцу захтева повређена и ускраћена људска права зајемчена Уставом и Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода (члан 32., 34. и 36. Устава РС и члан 13. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода) и укине побијане пресуде

-адвокат Александар Зарић, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, побијане пресуде укине и предмет врати на поновно одлучивање или исте преиначи и окривљеног Милана Угарковића ослободи кривичне одговорности због извршења кривичног дела неовлашћено стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, и обустави поступак извршења казне до доношења одлуке по захтеву.

Врховни касациони суд је доставио примерке захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП) и у седници већа коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе са одлукама против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је нашао:

Захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног су неосновани у делу који се односи на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док су у преосталом делу недозвољени.

Браниоци окривљеног у поднетим захтевима за заштиту законитости указују на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, истичући да су докази према начину прибављања у супротности са ЗКП и Законом о полицији, те да се на њима, у смислу одредбе члана 16. став 1. ЗКП не може заснивати судска одлука и да би се морало поступити у складу са одредбом члана 337. став 7. ЗКП, а како то наводи бранилац – адвокат Војислав Бабић, односно да је повређена процедура прикупљања доказа и да се пресуде заснивају на апсолутно незаконитом „претресању“, а како то наводи бранилац адвокат Александар Зарић. Наиме, браниоци окривљеног – адвокат Војислав Бабић и адвокат Александар Зарић указују да се одредбом члана 97. Закона о полицији, уређује врста полицијских овлашћења, али да изворно овим законом полиција није овлашћена да изврши претрес, јер се претресање на основу одредбе члана 155. ЗКП предузима на основу наредбе суда, која у конкретном случају, није прибављена. Адвокат Александар Зарић наводи да је „претресање возила“ спорно и да судови у пресудама стоје на становишту да је извршен преглед возила од стране интервентне полиције и да није вршен претрес возила, те да се прикупљање доказа врши на основу наредбе за претресање уз присуство сведока и окривљеног, а што овде није био случај.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости Врховни касациони суд оцењује као неосноване, из следећих разлога:

Одредбом члана 286. став 1. ЗКП прописано је да ако постоје основи сумње да је извршено кривично дело за које се гони по службеној дужности, полиција је дужна да

предузме потребне мере да се пронађе учинилац кривичног дела, да се учинилац или саучесник не сакрије или не побегне, да се открију или обезбеде трагови кривичног дела и предмети који могу послужити као доказ, као и да прикупи сва обавештења која би могла бити од користи за успешно вођење кривичног поступка. Ставом 2. истог члана између осталог прописано је да у циљу испуњења дужности из става 1. овог члана, полиција може да изврши потребан преглед превозних средстава, путника и пртљага и о чињеницама и околностима које су утврђене приликом предузимања појединих радњи, а могу бити од интереса за кривични поступак, као и о предметима пронађеним или одузетим саставиће записник. Ставом 4. истог члана, прописано је да о предузимању мера и радњи полиција одмах, а најкасније у року од 24 часа након предузимања обавештава јавног тужиоца.

Из цитираних одредби ЗКП, произилази да овлашћена службена лица, могу предузети одређене радње и без наредбе суда, а у конкретном случају и преглед возила, а не претрес како то погрешно закључују браниоци у поднетим захтевима за заштиту законитости. Обзиром да је полицијски службеник овлашћен, поред осталог, да заустави и изврши преглед лица, предмета које лице носи са собом, као и саобраћајног средства и то у случајевима када лице треба довести, када је то неопходно ради проналаска предмета подобних за напад или самоповређивање, када предузима мере трагања за лицима и предметима и када предузима друге мере и радње у складу са ЗКП, а преглед саобраћајног средства, односно возила у конкретном случају је преглед свих отворених и затворених простора саобраћајног средства и предмета који се превозе, а полицијски службеник је приликом прегледа возила овлашћен и да користи техничка средства, као и да принудно отвори затворено саобраћајно средство.

Из списка предмета произилази да су критичном приликом 28.08.2019. године полицијски службеници Интервентне јединице 92 зауставили ради превентивне контроле овде окривљеног Милана Угарковића, који се тада налазио у путничком моторном возилу, да је прегледом наведеног возила примећено да иза панела климе постоји ручно дограђен бункер који се отвара на електропрекидачу, да је након скидања панел климе примећено да на истом постоје две уграђене електробравице, те да су лице и возило пребачени у просторије ПУ за Град Београд, где је од стране увиђајне екипе полиције установљено да се у возилу налази опојна дрога - хероин. Из списка предмета произилази и да су овлашћена службена лица МУП поднела кривичну пријаву Вишем јавном тужиоцу у Београду, у којој је констатовано да је у вези са догађајем консултован дежурни заменик јавног тужиоца ВЈТ у Београду Саша Дрецун, који је дана 29.08.2019. године издао наредбе КТ бр. 761/19 да се изврши физичко-хемијско вештачење, форензичка регистрација окривљеног (узимање отисака папиларних линија и делова тела, букалног бриса и личних података, састављање личног описа и фотографисање), као и узимање биолошких трагова, а након што су од стране овлашћених службених лица МУП достављени захтеви: бр. 03.15.2.5.1.4.-2339/19 од 28.08.2019. године за издавање наредбе за вештачење опојних дрога; бр.03.15.2.5.1.4.-2338/19 од 28.08.2019. године за издавање наредбе за фотографисање и дактилоскопирање лица; бр. 03.15.2.5.1.4.-2340/19 од 28.08.2019. године за узимање биолошког материјала. Сходно изнетом, овлашћена службена лица су истог дана (28.08.2019. године) када су и извршене њихове службене радње за које браниоци сматрају да су незаконите, обавестила Вишег јавног тужиоца у Београду цитираним захтевима и поступала у складу са наредбама тужиоца.

Такође, из списка предмета произилази да су овлашћена службена лица, а након што су извршила преглед возила и пронашла опојну дрогу, предузела и радње у циљу прикупљања доказа, односно сачињен је записник о прегледу лица, потврде о привремено одузетим предметима и фотодокументација спорног возила, којим је критичном приликом управљао Милан Угарковић и у којем је пронађена опојна дрога.

Имајући у виду да су овлашћена службена лица критичном приликом поступала у складу са својим овлашћењима из члана 286. став 1. ЗКП (ако постоје основи сумње да је извршено кривично дело за које се гони по службеној дужности, полиција је дужна да предузме потребне мере, поред осталог да се открију или обезбеде трагови кривичног дела и предмети који могу послужити као доказ...), да су обавила преглед возила у складу са одредбом члана 286. став. 2. ЗКП и да су у складу са одредбом члана 286. став. 4. ЗКП обавестила Вишег јавног тужиоца у Београду (констатовано у кривичној пријави поднетој Вишем јавном тужиоцу у Београду, а исто произилази и из захтева за издавање наредби МУП од 28.08.2019. године), изнети наводи захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног, којима се указује на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП су неосновани.

Захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног Милана Угарковића - адвоката Војислава Бабића и адвоката Александра Зарића у преосталом делу су недозвољени.

Бранилац окривљеног Милана Угарковића – адвокат Војислав Бабић у захтеву за заштиту законитости указује и на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, коју образлаже да су неосновани наводи изнети у образложењу пресуда, и да исти представљају преписану кривичну пријаву. Овај бранилац указује и на повреду закона из члана 460. ЗКП, наводима да у образложењу пресуде Апелационог суда нема ни једне речи у погледу незаконитог прибављања доказа, и ако је то био жалбени навод, У преосталом делу бранилац окривљеног - адвокат Војислав Бабић оспорава погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање наводима да све чињенице утврђене током поступка недвосмислено потврђују да није доказано да је окривљени Милан Угарковић извршио кривично дело из члана 246. став 1. КЗ и с тим у вези образлаже понашање окривљеног Милана Угарковића након заустављања од стране полиције.

На погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП указује и бранилац окривљеног – адвокат Александар Зарић. Наиме, овај бранилац, образлажући повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП наводи да је неспорно да је „претрес возила“ сниман видео камером и да је фотографисан, али да је то била фарса из разлога јер је сведок – инспектор АА у свом исказу, навео да је био позван од стране начелника 4. Одељења да стави рукавице и да се слика са предметима који су наводно пронађени у возилу, а што је он и урадио, али да је у свом исказу рекао да је он отворио панел климе и извадио наведене кесе и кесице и да је истим рукавицама све то дирао, као и унутрашност возила, седишта, врата, мењач и климу. У вези са изнетим бранилац указује да сведок није форензичар и да је ту дошао да би се сликала наведена радња, а што се све види на снимку који је изведен као доказ. Даље у захтеву бранилац поставља се питања: зашто су звали сведока инспектора АА да се слика са предметима које су пронашли; одакле начелник ББ зна шта су пронашли када још увек нису отворили панел климу; зашто су из интервентне јединице дали у рад овај ауто и лице 4. Одељењу Градског СУП-а које је специјализовано за дроге; како

то да трагове изузима оперативац – обичан криминалистички инспектор који дужи предмет и коме то није опис посла, а не форензичар. На описани начин, бранилац окривљеног – адвокат Александар Зарић оспорава чињенична утврђења и закључке суда у погледу места где су пронађени трагови (опојна дрога - хероин).

Како чланом 485. став 4. ЗКП који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац сходно правима које има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреда закона из члана 438. став 2. тачка 2) , члана 460. и члана 440. ЗКП, односно због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, то је Врховни касациони суд захтеве бранилаца, у овом делу оценио као недозвољене.

Из изнетих разлога Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар – саветник
Ирина Ристић, с.р.

Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић